REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019

2020

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019

Številka: 325-18/2019/21
Ljubljana, 23. marca 2020

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo *pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019,* ki jo je organizirala politična stranka Zeleni Slovenije.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji. Računsko sodišče je v reviziji tudi ugotovilo znesek delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je upravičen organizator volilne kampanje.

Računsko sodišče je o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Zeleni Slovenije izreklo *mnenje s pridržkom,* ker med zbranimi sredstvi ni izkazala drugih oblik prispevkov fizičnih oseb in ker je med porabljenimi sredstvi izkazala stroške, ki niso stroški volilne kampanje ali pa so nastali po volilni kampanji, ter jih izkazala v Seznamu izdatkov, obenem pa med njimi ni izkazala stroškov, ki se nanašajo na druge oblike prispevkov fizične osebe ter jih ni izkazala v Seznamu izdatkov.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Zeleni Slovenije izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo poravnala stroške, ki niso stroški volilne kampanje ali pa so nastali po volilni kampanji.

Ne da bi razkritje vplivalo na izrečeni mnenji, računsko sodišče opozarja na brezplačno objavo oglasa politične stranke Zeleni Slovenije v času volilne kampanje za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, ki je temeljila na odloku občine.

KAZALO

1. UVOD **7**

1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE 7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE 8

1.2.1 Zbrana sredstva 9
1.2.2 Porabljena sredstva 10
1.2.3 Posojila 11
1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK 11
1.2.5 Nakazila v humanitarne namene 12
1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje 12

2. UGOTOVITVE **13**

2.1 PRAVILNOST POROČANJA V SKLADU Z ZVRK 15

2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje 15

2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev 15
2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev 15

2.2 PRAVILNOST POSLOVANJA V SKLADU Z ZVRK 17

2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo 17
2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo 17
2.2.3 Druge nepravilnosti 17
2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev 18
2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje 18

2.3 VIŠINA DELNEGA POVRAČILA STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE 18

3. MNENJE **20**

3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI POROČANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI 20
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA V SKLADU Z ZAKONOM O VOLILNI IN REFERENDUMSKI KAMPANJI 20

1. UVOD

Izvedli smo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije (v nadaljevanju: lista Zeleni) za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament (v nadaljevanju: volitve v Evropski parlament) v letu 2019, ki so bile 26. 5. 2019, kot je to določeno v Odloku o razpisu volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament[1].

Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču[2] in Zakona o volilni in referendumski kampanji[3] (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije[4] je bil izdan 10. 9. 2019.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij[5]. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov in drugih podatkov[6] v poročilu o financiranju volilne kampanje, pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo ter drugo poslovanje, ki ga ureja ZVRK. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj nepravilnih navedb v poročilu o financiranju volilne kampanje zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje liste Zeleni za volitve v Evropski parlament v letu 2019 je bila politična stranka Zeleni Slovenije, Mestni trg 4, Ptuj, s skrajšanim imenom Zeleni (v nadaljevanju: stranka Zeleni).

---

1 Uradni list RS, št. 10/19.

2 Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

3 Uradni list RS, št. 41/07, 11/11, 98/13.

4 Št. 325-18/2019/2.

5 Uradni list RS, št. 43/13.

6 Podatki so poleg zneskov drugi obvezni podatki, ki jih pri poročanju v poročilu o financiranju volilne kampanje zahtevata ZVRK in Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: pravilnik; Uradni list RS, št. 36/14).

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah[7] oziroma pred prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji[8], odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je organizator volilne kampanje moral poravnavati izključno s tega računa. Posebni račun je organizator volilne kampanje moral zapreti najkasneje v 4 mesecih po dnevu glasovanja[9], to je do vključno 26. 9. 2019. Stranka Zeleni je posebni račun št. SI56 6100 0002 1919 922 odprla 10. 4. 2019 pri Delavski hranilnici, d. d., Ljubljana in ga zaprla 9. 9. 2019.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje v 15 dneh od dneva zaprtja posebnega računa Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve predložiti poročilo o financiranju volilne kampanje[10] in stranka Zeleni ga je predložila 16. 9. 2019.

Po podatkih Državne volilne komisije je bil organizator volilne kampanje liste Zeleni stranka Zeleni, odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje za volilno kampanjo pa je bil Andrej Čuš. Za pravilnost poslovanja stranke Zeleni je skladno s 53. členom Statuta stranke Zeleni Slovenije[11] odgovoren generalni sekretar. Odgovorni osebi stranke Zeleni v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bili:

- Andrej Čuš, v obdobju volilne kampanje,
- Nejc Škof, po koncu obdobja volilne kampanje.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o financiranju volilne kampanje za volitve v Evropski parlament v letu 2019 za listo Zeleni, ki ga je pripravil organizator, to je stranka Zeleni (v nadaljevanju: poročilo o financiranju volilne kampanje). Revidirali smo višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, pravilnost zbiranja in porabe sredstev, pravilnost poročanja, kot je urejeno v ZVRK, ter drugo poslovanje organizatorja volilne kampanje, ki ga ureja ZVRK.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK in
- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK in pravilnika, zato smo v skladu s prvim odstavkom 30. člena ZVRK preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,

---

7 To je do vključno 10. 4. 2019.

8 16. člen ZVRK.

9 Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

10 Prvi odstavek 18. člena ZVRK.

11 Sprejet je bil na ustanovni skupščini 11. 6. 1989 v Mostecu pri Ljubljani ter spremenjen in dopolnjen z dne 11. 6. 1994, 14. 10. 1995, 10. 5. 1997, 30. 5. 1997, 10. 1. 1998, 12. 12. 1998, 8. 4. 200, 1. 12. 2012, 13. 3. 2018 in 29. 9. 2018.

- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu iz 18. člena ZVRK, točni.

Preizkusili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku.

Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. Preverili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje izgubil pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje ali do financiranja iz proračuna Republike Slovenije, če so porabljena sredstva presegla zneske iz 31. člena ZVRK.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu s 14. členom ZVRK[12]:

- prispevki fizičnih oseb in
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki fizičnih oseb, ki od posamezne fizične osebe ne smejo presegati 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) za preteklo leto, to je 16.815,50 evra[13]. Prispevki so vsi denarni prispevki fizičnih oseb, zbrani na posebnem računu, ter vsi prispevki fizičnih oseb iz drugega odstavka 14. člena ZVRK (v nadaljevanju: druge oblike prispevkov), kot so: nedenarni prispevki, brezplačne storitve za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 evrov, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve.[14]

Organizator volilne kampanje lahko s svojega transakcijskega računa na posebni račun prenese sredstva[15]:

- največ v višini 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, če je organizator volilne kampanje fizična oseba;
- največ v višini iz drugega odstavka 23. člena ZVRK, če je organizator volilne kampanje politična stranka; prispevek politične stranke skupaj z ostalimi prispevki ne sme presegati višine iz 23. člena ZVRK.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne

---

[12] Skladno z 2. členom pravilnika se med zbrana sredstva štejejo tudi obresti sredstev avista.

[13] Po Poročilu o gibanju plač za december 2018 (Uradni list RS, št. 14/19) je 1.681,55 evra znesek povprečne mesečne bruto plače za obdobje od januarja do decembra 2018.

[14] Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

[15] Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

kampanje, razen če zakon določa drugače.[16] Organizator volilne kampanje za volitve v Evropski parlament ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb, razen od državljanov držav članic Evropske unije, za katere veljajo enaki pogoji kot za domače fizične osebe.[17]

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja z zbranimi sredstvi za volilno kampanjo smo pregledali vsa denarna sredstva, zbrana na posebnem računu, glede na vire in višino sredstev, vključno z drugimi oblikami prispevkov, in za vsa zbrana sredstva preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost in skladnost z določili ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje[18], vključno z drugimi oblikami prispevkov fizičnih oseb[19].

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.[20]

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za volitve v Evropski parlament v letu 2019 se je začela 26. 4. 2019 in se je končala 24. 5. 2019 ob 24.00.

Med stroške volilne kampanje, ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK[21] uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa,
- stroške svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike in
- druge sorodne stroške, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje[22].

Med stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje iz 2. člena ZVRK. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo

---

16 Peti odstavek 14. člena ZVRK.

17 Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

18 Prvi odstavek 15. člena ZVRK.

19 K skupni višini porabljenih sredstev je treba prišteti tudi zneske drugih oblik prispevkov fizičnih oseb, kot je določeno v 2. točki tretjega odstavka 2. člena pravilnika. Tako se med stroški izkazujejo tudi nedenarni prispevki iz drugega odstavka 14. člena ZVRK, ki so bili porabljeni za volilno kampanjo.

20 Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

21 Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

22 Skladno s 3. členom pravilnika se kot porabljena sredstva štejejo tudi obresti ter drugi stroški za posojila.

stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov, in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega računa.[23]

Stroški volilne kampanje za volitve v Evropski parlament v letu 2019 ne smejo preseči 0,4 evra na posameznega volilnega upravičenca v državi.[24] Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve[25] je bilo na dan razpisa volitev 25. 2. 2019, to je na dan, ko so začeli teči roki za volilna opravila za volitve v Evropski parlament, na območju Republike Slovenije 1.708.765 volilnih upravičencev. Glede na navedene podatke stroški volilne kampanje za listo kandidatov ne smejo preseči 683.506 evrov[26].

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja pri porabljenih sredstvih za volilno kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s stroškom, ki je povezan z drugimi oblikami prispevkov, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.3 Posojila

Skladno z ZVRK lahko organizator volilne kampanje pridobi posojilo samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje.[27] Dan zapadlosti posojila ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa.[28]

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s posojili se preizkusi obstoj, točnost, popolnost in skladnost morebitnega posojila z določili ZVRK.

1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK

Prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, so:

- prispevki posamezne fizične osebe, vključno z drugimi oblikami prispevkov, ki skupaj za posamezno volilno kampanjo presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS[29];
- prispevki posamezne fizične osebe v gotovini, ki so višji od 50 evrov in niso bili vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve[30];
- prispevki državnih organov, organov lokalnih skupnosti, pravnih oseb javnega in zasebnega prava ter samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost[31];
- prispevki tujih fizičnih in pravnih oseb, razen od državljanov držav članic Evropske unije[32];

---

23 Četrti odstavek 15. člena ZVRK.

24 Drugi odstavek 23. člena ZVRK.

25 [URL: http://mnz.arhiv-spletisc.gov.si/si/novinarsko_sredisce/novica/10543/index.html], 4. 10. 2019.

26 1.708.765 volilnih upravičencev * 0,4 evra = 683.506 evrov.

27 Četrti odstavek 14. člena ZVRK.

28 Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

29 Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

30 Tretji stavek prvega odstavka 14. člena ZVRK.

31 Peti odstavek 14. člena ZVRK.

32 Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS, če je organizator volilne kampanje fizična oseba[33];
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo višino iz drugega odstavka 23. člena ZVRK ali če sredstva tega organizatorja skupaj z ostalimi prispevki presegajo ta znesek, če je organizator volilne kampanje politična stranka[34].

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi s prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, se pri vsakem takem prispevku preizkusi njegov obstoj, točnost in popolnost.

1.2.5 Nakazila v humanitarne namene

Organizator volilne kampanje mora v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, nakazati:

- vse prispevke, ki so mu bili dani v nasprotju z ZVRK, in sicer najkasneje v 30 dneh od dneva prejema[35], in
- presežke zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa[36], če organizator volilne kampanje ni politična stranka.

Pri preverjanju pravilnosti poročanja in pravilnosti poslovanja v zvezi z nakazili v humanitarne namene se pri vsakem nakazilu prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z ZVRK, ter pri vsakem nakazilu presežka sredstev v humanitarne namene pri organizatorju volilne kampanje, ki ni politična stranka, preizkusi njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v Evropskem parlamentu, imajo pravico do povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča. Pravico do delnega povračila stroškov imajo tudi organizatorji volilne kampanje, katerih lista kandidatov je dobila najmanj 6 odstotkov glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 odstotka od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v vrednosti 0,17 evra za dobljeni glas v tej volilni enoti oziroma državi.[37]

---

33 Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

34 Sedmi odstavek 14. člena ZVRK v povezavi s drugim odstavkom 23. člena ZVRK.

35 Deseti odstavek 14. člena ZVRK.

36 Prvi odstavek 22. člena ZVRK.

37 Prvi in drugi odstavek 24. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

V poročilu o financiranju volilne kampanje je stranka Zeleni izkazala zbrana sredstva v znesku 8.170 evrov in porabljena sredstva v znesku 8.158 evrov. Poročilo o financiranju volilne kampanje stranke Zeleni in ugotovljene napake v reviziji prikazuje tabela 1.

Tabela 1: Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

v evrih

Vsebina		**Znesek iz poročila**	**Znesek napak**	**Znesek po reviziji**
I.	SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4)	8.170,00	100,00	8.270,00
	1. Denarni prispevki (1.1 + 1.2)	50,00	0	50,00
	1.1 Prispevki v gotovini	0	0	0
	1.2 Prispevki, vplačani na poseben transakcijski račun	50,00	0	50,00
	2. Druge oblike prispevkov (drugi odstavek 14. člena ZVRK) (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4)	0	0	0
	2.1 Brezplačne storitve	0	0	0
	2.2 Izredni popusti	0	0	0
	2.3 Prevzem obveznosti	0	100,00	100,00
	2.4 Druge oblike nedenarnih prispevkov	0	0	0
	3. Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na poseben transakcijski račun	8.120,00	0	8.120,00
	3.0 Lastna sredstva organizatorja, ki ni politična stranka	0	0	0
	3.1 Lastna sredstva politične stranke, ki je organizator kampanje	8.120,00	0	8.120,00
	3.2 Nakazila sredstev političnih strank na redni račun politične stranke, ki je organizator kampanje, ko več političnih strank vloži skupno listo kandidatov za volitve, kot organizator volilne kampanje pa je določena ena politična stranka	0	0	0
	4. Obresti sredstev avista	0	0	0

Vsebina		Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
II.	SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)	8.158,08	(175,50)	7.982,58
	1. Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	1.373,20	0	1.373,20
	2. Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	5.137,49	(120,10)	5.017,39
	3. Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	0	100,00	100,00
	4. Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	0	0	0
	5. Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	94,27	0	94,27
	6. Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	0	0
	7. Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	1.553,12	(155,40)	1.397,72
	8. Obresti in drugi stroški za posojila	0	0	0
III.	PRESEŽEK ZBRANIH SREDSTEV (I – II)	11,92	(275,50)	287,42
IV.	NAKAZILO PRESEŽKA ZBRANIH SREDSTEV V HUMANITARNE NAMENE[1)]	0	0	0
V.	NEPLAČANE OBVEZNOSTI	0	0	0
VI.	SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI NA DAN GLASOVANJA PRESEGAJO POVPREČNO BRUTO MESEČNO PLAČO NA DELAVCA V REPUBLIKI SLOVENIJI PO PODATKIH SURS ZA PRETEKLO LETO	0	0	0
VII.	SKUPNI ZNESEK POSOJIL, KI SO ODOBRENA ORGANIZATORJU VOLILNE KAMPANJE	0	0	0
VIII.	SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK	0	0	0
IX.	SKUPNI ZNESEK NAKAZIL PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK, V HUMANITARNE NAMENE	0	0	0

Opomba: [1)] V točki IV. se poroča tudi o nakazilu presežka zbranih sredstev politični stranki, če je bila politična stranka organizator kampanje.

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1 Pravilnost poročanja v skladu z ZVRK

2.1.1 Pravilnost izkazovanja zneskov v poročilu o financiranju volilne kampanje

2.1.1.1 Pravilnost izkazovanja zbranih sredstev

Stranka Zeleni je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je zbrala sredstva v znesku 8.170 evrov, pri čemer je 8.120 evrov sama prenesla s svojega transakcijskega računa.

Tabela 2: Viri zbranih sredstev

Vir zbranih sredstev	**Zneski** v evrih	**Struktura** v odstotkih
Denarni prispevki	50,00	0,6
Druge oblike prispevkov	0	-
Sredstva, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa	8.120,00	99,4
Obresti sredstev avista	0	-
Skupaj	**8.170,00**	**100,0**

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.1.1.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Zeleni zbrana sredstva izkazala prenizko v znesku 100 evrov (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b tega poročila), ker med prispevki ni izkazala drugih oblik prispevkov fizične osebe, in sicer vrednosti pogostitve, ki jo je na volilnem dogodku v Medvodah zagotovila fizična oseba iz svojih sredstev.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje poročati o skupni višini zbranih sredstev za volilno kampanjo, pri čemer se pri skupni višini zbranih sredstev za volilno kampanjo poroča tudi o drugih oblikah prispevkov iz drugega odstavka 14. člena ZVRK, kot so brezplačna storitev, izredni popust oziroma prodaja storitve ali blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge kupce storitev ali blaga teh oseb, prevzem obveznosti od organizatorja volilne kampanje in druge oblike nedenarnih prispevkov.

2.1.1.2 Pravilnost izkazovanja porabljenih sredstev

Stranka Zeleni je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je porabljena sredstva v znesku 8.158,08 evra namenila za kritje stroškov, ki so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Stroški volilne kampanje

Vrsta stroškov	**Zneski** v evrih	**Struktura** v odstotkih
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	1.373,20	16,8
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	5.137,49	63,0
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	0	-
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	0	-
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	94,27	1,2
Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	-
Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	1.553,12	19,0
Obresti in drugi stroški za posojila	0	-
Skupaj	**8.158,08**	**100,0**

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.1.2.a S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Zeleni izkazala porabljena sredstva previsoko v skupnem znesku 175,50 evra. Porabljena sredstva je izkazala previsoko v znesku 275,50 evra za stroške, ki niso stroški volilne kampanje, in za strošek, ki je nastal po obdobju volilne kampanje (povezava s točkama 2.1.1.2.b in 2.2.2.a tega poročila), ter prenizko v znesku 100 evrov, in sicer:

- ni izkazala stroškov, ki bi ji nastali, če ne bi prejela drugih oblik prispevkov fizične osebe za volilno kampanjo v znesku 100 evrov (povezava s točkama 2.1.1.1.a in 2.1.1.2.b tega poročila);
- je izkazala stroške, ki niso stroški volilne kampanje, v znesku 155,40 evra[38] (povezava s točkama 2.1.1.2.b in 2.2.2.a tega poročila);
- je izkazala stroške, ki so nastali po obdobju volilne kampanje, v znesku 120,10 evra[39] (povezava s točkama 2.1.1.2.b in 2.2.2.a tega poročila).

[38] Pogostitev v Gostilni pri Roziki na Ptuju dne 21. 5. 2019 se je odvijala po koncu okrogle mize stranke Zeleni v domu kulture Muzikafe, Jadranska ulica 5, Ptuj, ki je bila organizirana ob 17.00.

[39] Storitev oglaševanja na spletnem portalu www.obalaplus.si, je izvajalec v izvajal v obdobju od 14. 5. 2019 do 14. 6. 2019 in za to izstavil račun v skupni vrednosti 183 evrov z DDV. Po ceniku izvajalca znaša mesečna objava na spletnem portalu 150 evrov brez DDV. Obdobje volilne kampanje je bilo od 26. 4. 2019 do 24. 5. 2019 do 24.00. Obravnavano oglaševanje se je izvajalo 21 dni (od 25. 5. 2019 do 14. 6. 2019) po obdobju volilne kampanje, kar pomeni, da znesek 920,10 evra z DDV (od skupne vrednosti storitev) ne sodi med stroške volilne kampanje (od 14. 5. 2019 do 14. 6. 2019 = 32 dni; 150 evrov / 32 dni = 4,6875 evra/dan; 4,6875 evra/dan * 21 dni = 98,4375 evra ≈ 98,44 evra; 98,44 * 1,22 evra z DDV = 120,10 evra).

Navedena ravnanja niso v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu poročati o skupni višini porabljenih sredstev, pri čemer se v Poročilu o kampanji pri skupni višini porabljenih sredstev za kampanjo poroča o skupni višini za kampanjo porabljenih sredstev, ki so v skladu s 16. členom ZVRK poravnana s posebnega računa.

2.1.1.2.b S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja posameznih izdatkov v Seznamu izdatkov (priloga 3 pravilnika) smo ugotovili, da je stranka Zeleni posamezne izdatke izkazala previsoko v skupnem znesku 175,50 evra, porabljena sredstva je previsoko izkazala v znesku 275,50 evra in prenizko v znesku 100 evrov, in sicer:

- med njimi ni izkazala stroškov v skupnem znesku 100 evrov, ki se nanašajo na druge oblike prispevkov fizične osebe (povezava s točkama 2.1.1.1.a in 2.1.1.2.a tega poročila);
- je med njimi izkazala stroške v znesku 275,50 evra, ki niso stroški volilne kampanje ali pa je strošek nastal po obdobju volilne kampanje (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.2.2.a tega poročila).

Navedeni ravnanji nista v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v poročilu o financiranju volilne kampanje poroča o vseh posameznih izdatkih, ki jih je organizator volilne kampanje namenil za financiranje volilne kampanje, pri čemer se v Seznamu izdatkov poroča o stroških volilne kampanje, ki jih je organizator volilne kampanje v skladu s 16. členom ZVRK poravnal s posebnega računa.

2.2 Pravilnost poslovanja v skladu z ZVRK

2.2.1 Pravilnost zbiranja sredstev za volilno kampanjo

S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka Zeleni na posebnem računu zbrala vsa sredstva za plačilo stroškov volilne kampanje.

2.2.2 Pravilnost porabe sredstev za volilno kampanjo

2.2.2.a S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka Zeleni s posebnega računa poravnala stroške v znesku 275,50 evra, ki niso stroški volilne kampanje ali pa je strošek nastal po obdobju volilne kampanje (povezava s točkama 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b tega poročila).

Navedeno ravnanje ni v skladu z drugim in četrtim odstavkom 15. člena ZVRK, ker se omenjeni stroški ne štejejo za stroške volilne kampanje.

2.2.3 Druge nepravilnosti

2.2.3.a S preizkušanjem pravilnosti izkazanih prispevkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je bila stranki Zeleni zaradi ureditve v odloku Občine Dobrepolje omogočena brezplačna storitev v znesku 192 evrov brez DDV. Stranki Zeleni je bil na podlagi 12. člena Odloka

o ustanovitvi in izdajanju občinskega glasila[40] brezplačno objavljen barvni oglas v velikosti 1 strani v občinskem glasilu Naš kraj v znesku 192 evrov.

ZVRK v petem odstavku 14. člena določa, da organi lokalnih skupnosti ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače, v drugem odstavku 14. člena pa določa še, da je prispevek za volilno kampanjo tudi vsaka brezplačna storitev za organizatorja volilne kampanje, ki ga postavlja v bolj ugoden položaj kot druge koristnike storitev teh oseb. Pod ta pravila sodijo tudi določbe občinskih odlokov, na podlagi katerih je dopustno brezplačno oglaševanje v tiskanih medijih v občinski lasti. Vendar pa za presojo skladnosti takih določb občinskih odlokov z ZVRK računsko sodišče ni pristojno, saj je ta presoja v izključni pristojnosti Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Zato v takih primerih zgolj opozarjamo, da brezplačno oglaševanje, čeprav določeno z odlokom, ni v skladu z ureditvijo v ZVRK, vendar tovrstna razkritja ne vplivajo na izrek mnenja.

2.2.4 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev

Pri preveritvi, ali je organizator volilne kampanje pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter ali je predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku, nismo ugotovili nepravilnosti.

2.2.5 Pravilnost izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje

Vsebino in obrazce poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo določa pravilnik. Organizator volilne kampanje mora poročilo o financiranju volilne kampanje predložiti na obrazcu Poročilo o kampanji skupaj z obveznimi prilogami, ki morajo vsebovati predpisane podatke.

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Zeleni predložila vse obrazce, določene s pravilnikom, ki vsebujejo predpisane podatke.

2.3 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

Po podatkih iz Zapisnika o ugotovitvi izida volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament[41] listi Zeleni na volitvah v Evropski parlament v letu 2019 ni pripadel noben mandat za poslance v Evropskem parlamentu. Prejela je 10.706 glasov, zato ima organizator volilne kampanje glede na volilni izid v skladu z drugim odstavkom 24. člena ZVRK pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,17 evra za dobljeni glas, to je v znesku 1.820,02 evra[42].

---

[40] Odlok o ustanovitvi in izdajanju občinskega glasila (Uradni list RS, št. 28/08) Občine Dobrepolje v 12. členu določa, da se nameni brezplačen prostor za potrebe volilne kampanje ob volitvah v državni zbor, volitvah predsednika republike ter za predstavitev kandidatov in list kandidatov na lokalnih volitvah. Cena oglasa v skladu z veljavnim Cenikom oglasov in drugih objav v občinskem glasilu Naš kraj z dne 1. 7. 2013, ki ga je sprejel župan Občine Dobrepolje, znaša za 1 stran barvnega oglasa 192 evrov brez DDV.

[41] Uradni list RS, št. 36/19.

[42] 10.706 glasov * 0,17 evra = 1.820,02 evra.

Tako izračunani znesek ne presega zneska porabljenih sredstev za volilno kampanjo, ugotovljenega v tabeli 1, zato ugotavljamo, da ima stranka Zeleni pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 1.820,02 evra.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019, katere organizator je bila politična stranka *Zeleni Slovenije*.

3.1 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo smo v poročilu o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019, ki ga je predložila politična stranka Zeleni Slovenije, ugotovili naslednje napake:

- med zbranimi sredstvi ni izkazala drugih oblik prispevkov fizičnih oseb v ocenjenem znesku 100 evrov – točka 2.1.1.1.a;
- porabljena sredstva je izkazala previsoko v skupnem znesku 276 evrov, ker je med njimi izkazala stroške, ki niso strošek volilne kampanje ali pa je strošek nastal po obdobju volilne kampanje, ter jih izkazala v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo), med porabljeni sredstvi pa ni izkazala stroškov v ocenjenem znesku 100 evrov, ki se nanašajo na druge oblike prispevkov fizične osebe, hkrati pa teh stroškov ni izkazala v Seznamu izdatkov (priloga 3 Pravilnika o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo) – točki 2.1.1.2.a in 2.1.1.2.b.

Razen napak, navedenih v prejšnjem odstavku, menimo, da poročilo o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019, ki ga je predložila politična stranka Zeleni Slovenije, v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

3.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko

kampanjo smo v poročilu o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Zeleni Slovenije za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019, ki ga je predložila politična stranka Zeleni Slovenije, ugotovili naslednje nepravilnosti:

- s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo je poravnala stroške, ki niso stroški volilne kampanje ali pa so nastali po obdobju volilne kampanje, v skupnem znesku 276 evrov – točka 2.2.2.a.

Poudarjanje zadeve
Opozarjamo na razkritje v točki 2.2.3.a tega poročila, kjer je obravnavana brezplačna objava oglasa politične stranke Zeleni v času volilne kampanje za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2019 v znesku 192 evrov. Brezplačna objava je temeljila na odloku občine.

V petem odstavku 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji je določeno, da organi lokalnih skupnosti ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače. Poleg denarnih prispevkov je skladno z drugim odstavkom 14. člena tega zakona prispevek za volilno kampanjo tudi vsak nedenarni prispevek, brezplačna storitev za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v bolj ugoden položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Zeleni Slovenije, priporočeno;
2. Andreju Čušu, priporočeno;
3. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhivu.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si